

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5-6 EYLÜL 2019

OKULA UYUM PROGRAMI

(İLKOKUL 1. SINIF)

OKULLARIMIZIN
ZİLİNİ
MUTLULUĞA
ÇALALIM...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA

SUNUŞ

Dünyaya geldiğimiz andan itibaren yaşamımızı sürdürebilmek için nefes almak, uyumak, karnımızı doyumak gibi gerçekleştirmek zorunda olduğumuz temel ihtiyaçlarımızdan biri de öğrenmedir. Önceleri bilinçsizce ve tepkisel olarak başlayan öğrenme, sonradan bir zorunluluk olarak hayatımızın vazgeçilmezlerinden biri hâline gelir. Dünyada var olmak, varlığımızla dünyaya katkı sunabilmek için hayat boyu öğrenmeyi yaşam felsefesi hâline getirmemiz gerekir. Bu da ancak sevmekle olur. Öğrenmeyi sevmek ise çocuklarımıza bırakabileceğimiz en kıymetli mirastır.

Öğrenmenin en büyük adımları okulda atılır. Dolayısıyla okulu ve öğrenmeyi sevmek, sevdirmek asıl hedefimiz olmalıdır. İnsan ancak kendini ait hissettiği ortamı sevebilir. Bunun için de okulun ilk günleri, çocuklarımızın okula uyumlarını sağlamakla geçirilmelidir.

Uyum önemli bir konudur ve sadece öğretmenle ya da aileyle başarılacak bir süreç değildir. Okul yöneticileri, öğretmenler, aileler, varsa okul servisi ile kantin görevlileri, destek personeli ve diğer herkes, ailemize yeni katılan ve geleceğimiz olan çocuklarımızı sevgiyle kucaklamalıdır.

Bu anlayış ve düşünceyle hazırlanan kılavuz sadece bizim değil, aynı zamanda çocuklarımızın da sesi oldu. Çocuklarımızın ağızından okula uyumun amaçlarını, temel ilkelerini; yönetici, öğretmen ve ailelerden beklentilerini dile getirdik. Temel eğitimde yapmış olduğumuz yenilikleri sizinle paylaştık. Sizlere sadece ve sadece öneri olarak programlar ve etkinlik örnekleri sunduk.

Eminiz ki çocuklarımızın mutluluğu, gözlerindeki parlıklar hepimizin heyecanına heyecan katacaktır. Yaptığımız çalışmalardan biz de keyif alarak huzurlu ve mutlu çocuklarla sıcacık bir okul ortamı oluşturabileceğiz. Onların mutluluğu bizleri de mutlu edecek.

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Öyleyse gelin hep birlikte
**OKULLARIMIZIN ZİLİNİ
MUTLULUĞA ÇALALIM...**

OKULUMA BAŞLARKEN...

Kim hayatta başarılı olmak istemez ki! Elbette ben de başarılı olmak isterim. Okul, beni geleceğe hazırlamak için var. Binasıyla, yönetici, öğretmen ve personeliyle, çevresiyle yepyeni bir ortam benim için. Güvenli evimden çıkıp yabancı bir ortama geliyorum. Ben çocuğum. Duygularım var, düşüncelerim... Nasıl alışacağım bu ortama? Hep ben mi alışmak zorundayım, yoksa okuldakiler de alışacak mı bana?

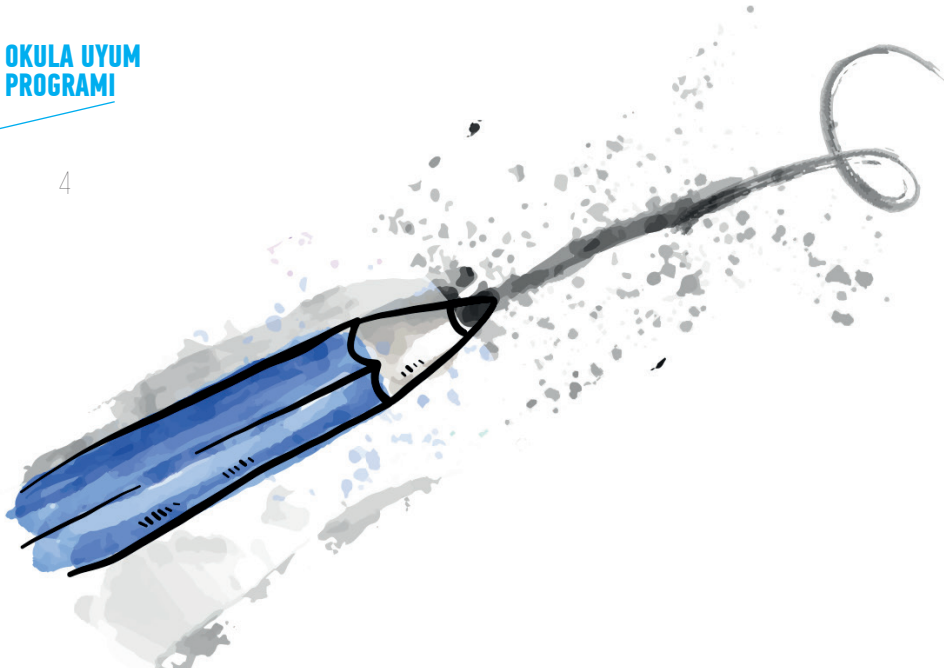
Arkadaşlar edinemezsem sevdiğilerim olmazsa okulda zorlanırım mı? Duygularımı etkiler mi bu yaşadıklarım, ya başarımı... Ben de uyum sağlamak ve herkes gibi aynı başarıya ulaşmak isterim.

Büyüklerim araştırmış. Demişler ki: "Eğer çocuk severse okulu, kolay uyum sağlarsa öğrenmesi daha kolay olur, okulda öğrendiklerini daha etkili aktarır hayatına." inanıyorum onların söylediklerine, güveniyorum.

Kim bilir hayatımda kaç farklı okula gideceğim! Siz en başından çaba harcarsanız benim için tüm yaşamım olumlu etkilenecek eminim. Mutlu olmak isterim, okuldan korkmak değil.

Merkezinde olmak her şeyin elbet çok güzel hissettirir tüm dünyayı bana. Ama yardımcılarım olsun isterim, ailem, okul çalışanlarının tümü. Sadece ben değil hepimiz çaba sarf edelim. Kolay değil eminim birlikte bir dünya kurmak, çabamızı gerektirecek hepimizin. Birlikte uyum sağlayalım. Sizler de bana uyun. Çünkü ben bir çocuğum, biricik ve tek. Anlatın aileme lütfen! Biliyorlar mı ne çok yenilik gelecek hayatıma: yeni insanlar, yeni ortam, yeni kurallar ve dersler. Benim zorunluluğum olmasın yalnızca tüm bunlara kendimi uydurmak, özveride bulunsun ailem.

Kendimi ifade etmenin verdiği hafiflikle hazırım yeni dünyama, okuluma!

BENİM İÇİN İLKELER...

Bu süreç kısa bir zamanla değil, tüm hayatımla ilgili. Lütfen benim için her şeyi iyi planlayıp dikkatli olur musunuz?

Ne de olsa çocuğum, dünya benim etrafımda dönüyor, lütfen beni merkeze alın.

Okul sadece dersler değil ki... Tüm yönlerim ile geliyorum okulda.

Ayrı bir yer olmasın okul benim için. Yaşamımın bir parçası, evimin uzantısı, doğal çevrem olsun adeta. Bunun için birleşsin tüm güçler: Ailem, öğretmenlerim, herkes...

Hayatınıza giren tüm insanlar gibi bir insanım. Onları tanımak için nasıl zaman ayırıyorsanız beni de tüm yönlerimle tanıyın isterim.

Gerekirse bana da öğretin, benim için birlikte çalışalım.

Okulum, gelmek için dakikaları saydığım, evim gibi mutlu ve huzurlu hissettiğim ortam olsun isterim.

SEVGİLİ YÖNETİCİM,

Sanıyorum birçok yerde önemli kararları alan birileri var. Bizim evde en önemli kararları büyüklerim verir. Okulumuzda da bu kararları senin verdiğini söylediler. Okula kolay uyum sağlamam için şunları yapar mısın?

Ailem hayatta başarılı olabilmem için yapacaklarımı sürekli planlamam gerektiğini söyler bana. Sen de okuluma kolay alışmamı sağlayacak plan yapar mısın? Okulun tüm olanaklarını seferber eder misin benim için?

Okulun çalışanlarını benim için görevlendirir misin?

Gerek duyduğunda daha yetkili insanlardan da destek alır mısın?

Ailem ve ben okul açılmadan önce okul hakkında bilgi almaya çalıştık. Okulumuz internette aratınca çıktı ama tanıtımıyla ilgili fazlaca bilgi yoktu. Bir broşür ya da internette bir bilgi bulmaya çalıştık. Benim ve ailem için daha fazla bilgi olabilir mi?

Okulumuzun ben ve arkadaşlarım için her zaman mutluluk veren bir ortam olmasını sağlar mısın?

Mahallemizde arkadaşlarım var. Birisi Suriye'deki savaştan dolayı gelmiş. Bir tanesi de tekerlekli sandalye kullanıyor. Onlar da benimle birlikte okula başlayacak. Belki de aynı sınıfta yer alabilirmişiz. Suriyeli olan arkadaşım çok az Türkçe biliyor. Tekerlekli sandalyesi olanın da zaman zaman yardıma ihtiyacı olabiliyor. Onların anne babaları bana dedi ki: "Aynı sınıfta yer alırsanız arkadaşına destek ol lütfen!" Onların okulda mutlu olmalarına da yardımcı olur musun?

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM, SEVGİLİ AİLEM,

Öğretmenim, bir düşünsene! Bundan sonra ne çok zaman geçireceğiz seninle. Belki de ailemle geçireceğimden bile fazla... Sen de destek ol okula kolay alışmama.

İlk gün okula ailemden biriyle gelmeyi istiyorum çünkü biraz korkuyorum. Ben senin adını bilmiyorum, muhtemelen sen de beni tanıyorsun. Tanışmak için çok heyecanlıyım. Lütfen bana sıcak davran, bana sınıfımızı tanı. Beni yakından tanımanı isterim. İstersen tanıtırım kendimi sana. Umarım kendimle ilgili sana söyleyeceklerimi unutmam. Unutursam ailem hatırlatır gerçi.

Umarım okulumu ve sınıfımı kolay benimserim. Evimde nasıl rahatsam, sınıfımda da öyle olmak isterim.

Evde ailem birçok kural koydu. Okulda da çok kural var mı? Kurallara uymak zaman zaman zor olabiliyor. Bazen unutursam anlayış gösterirsin umarım!

Okula alışmakta zorluk yaşayabilirim. Ama senin yaşadıklarımı dikkate alacağımı düşünüyorum. Uzun bir süre bir arada olacağız. Bu nedenle beni daha detaylı tanımaya çalışacağına ve özelliklerime uygun davranacağına inanıyorum. Söz veriyorum ben de en kısa sürede kuralları öğrenip arkadaşlarıma, sana ve okula uygun davranmaya çalışacağım.

Doğduğum günden bu yana yanımdasınız. Hep yardımcı oldunuz bana, korudunuz, kolladınız, emek verdiniz. Şimdi bir kez daha yardımınıza ihtiyacım var. Yardımcı olun okuluma uyumumda!

Bazen oyun oynamak istiyorum, kopamıyorum oyundan. Böyle zamanlarda biliyorum sözünüzü dinlemediğimi. Kızıyorsunuz belki bana, koyduğunuz kurallara uymadığım için. Ama lütfen okulla korkutmayın beni. Eğitim almak hakkım benim! Okulumu tanıyın, tanışın öğretmenlerimle, anlatın özelliklerimi onlara.

Benim kadar sizler de uyum sağlayın okula, sizler de sosyalleşin benimle! Zaman zaman sizlerle gitmek isterim etkinliklere. Bazen evde de kuralları anlamakta zorlanıyorum. Bu zorluğu yaşayabilirim okulda da. Yardımcı olun lütfen bana, anlamamı sağlayın okul kurallarını. Hassaslaşırsam anlayışla karşılayın lütfen. Güç kazanmama destek olun, tüm hayatım boyunca yaptığınız gibi.

İLKOKUL 1. SINIF UYUM PROGRAMI (ÖRNEK)

5 EYLÜL PERŞEMBE	Tanışma Etkinlikleri	Okulu Tanıma Etkinlikleri	Kuralları Öğrenme Etkinlikleri
6 EYLÜL CUMA	Okulu Tanıma Etkinlikleri	Kuralları Öğrenme Etkinlikleri	Oyun Etkinlikleri

“ Yukarıda yer alan program örnek olarak verilmiş olup çocukların bireysel farklılıkları, okul ve çevre koşulları dikkate alınarak okul yönetimi veya öğretmenler tarafından istenilen şekilde uyarlanabilir. ”

İLKOKUL 1. SINIF UYUM PROGRAMI

TANIMA-TANIŞMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

1. ADIM ÇUF ÇUF

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların işitilebilir bir ses tonu ile göz teması kurarak kendini tanıtmayı, arkadaşlarını ve öğretmenini tanıması amaçlanmıştır.

Araç Gereç: -

Süreç: Öğretmen lokomotif olarak “Ben bir küçük trenim/Yaylaları gezerim/Arkadaş edinirim/...(Öğretmen ismini söyler.) trene” şeklinde şarkıyı söyler. Ardından bir çocuğun karşısında durur. Elini sıkarak onu oyuna davet eder, elinden tuttuğu çocuğu arkasına alarak ilk vagonu oluşturur. Vagona alınan çocuk öğretmenin yaptığı gibi başka bir arkadaşının elini sıkar ve “Merhaba, ben ... (ismini söyler).” der. Tanıştığı çocuk da ismini söyleyince arkadaşının elinden tutar ve onu arkasına alır. Böylece çocuklar bir tren oluştururlar.

Değerlendirme: Öğretmen çocuklara kimlerin isimlerini hatırladıklarını sorar ve ismini hatırladığı arkadaşlarının yanına gitmesini ister.

2. YÜN TIRTIL – YÜN DEN TIRTIL

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların grup olarak hareket etmeyi öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Yün Yumağı

Süreç: Çocukların art arda dizilmeleri sağlanır. Öğretmen bir yün yumağını eline alır. Kendi adını söyleyerek arkasındaki çocuğa yumağı verir ve ipin bir ucundan tutmaya devam eder. Sonrasında tüm çocuklar sırayla adını söyleyerek son çocuğa gelene kadar yumağı arkadaşlarına vermeye ve ipin bir ucundan tutmaya devam eder. Sıranın sonundaki çocuk adını söyledikten sonra öğretmen bu çocuğun yanına gelir. “Yün tırtıl, yünden tırtıl gel benimle pıtır pıtır.” tekerlemesini yüksek sesle söyler ve grubun tekrar etmesini ister. Öğretmen artık bir tırtıl olduklarını ve beraber hareket etmeleri gerektiğini söyler. Çocuklardan ipi tutmaya devam ederek grup halinde verilen yönergelere uymalarını ister (Tırtılın karnı acıktı, hızlı yürüyor. Tırtıl yoruldu, çömeliyor vb.).

Değerlendirme: Etkinlik tamamlanınca çocuklar dağınık halde etkinlik alanında dolanırlar. Öğretmen tekerlemeyi iki kez tekrar edeceğini ve bu sürede çocukların eski yerlerine gelerek sıralanmalarını ister.

İLKOKUL 1. SINIF UYUM PROGRAMI

OKULU TANIMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

3. GİZEMLİ KUTU

40-60
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okulun çeşitli birimlerini tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Merak uyandıracak şekilde hazırlanmış bir karton kutu, okul birimlerinin görselleri veya materyalleri.

Süreç: Öğretmen renkli ve dikkat çekici bir kutu ile sınıfa gelir. Çocuklardan kutunun içinde neler olabileceğini ve içindekilerin nereden geldiğini tahmin etmelerini ister. Daha sonra kutuyu açar ve tuvaletler için kız-erkek yönlendirme levhası, sabun veya tuvalet kâğıdı; kantin için yiyecek örneği; kütüphane için kitap gibi okulun farklı birimlerine ait ipucu niteliğindeki örnekleri çocuklara gösterir. Bu örneklerin ait olduğu okul birimleri hakkında bilgi verir ve çocukları o birimlere -tanımaları için- götürür.

Değerlendirme: Çocuklardan okulun hangi birimlerine gittiklerini ve bu birimlerin işlevlerini söylemeleri istenir.

4. OKULUNU KEŞFET

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okulu ve okulun farklı birimlerini tanıması amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Zarf, okul binasının fotoğrafı, karton, yapıştırıcı ve makas

Süreç: Öğretmen, etkinlik öncesinde okulun ön cephesinden çekilmiş bir fotoğraf çıktısını alır ve kartona yapıştırır. Kartona yapıştırılmış okul fotoğrafı, tanıtılması hedeflenen birim sayısı kadar yapboz parçasına ayrılır. Bu parçaların arka yüzüne tanıtılması hedeflenen birimlere ait ipuçları yazılır. Örneğin: "Bütün okulu idare eder, masası ve koltuğu vardır. Neresidir ve kimdir?". Her bir yapboz parçası ayrı zarflara konularak etkinlik öncesinde hedeflenen birimdeki görevliye verilir. Öğretmen, sınıfa ilk ipucunun yer aldığı zarf ile girer. Bu zarfın içinden çıkan yapboz parçasını gösterir ve arkasındaki ipucunu okur. "Müdür odası ve müdür" cevabı alındıktan sonra tüm çocuklarla birlikte müdür odasına gidilir. Bir sonraki yapboz parçası müdürün elindeki zarftan alınır. Bu şekilde yapbozun tüm parçaları toplandıktan sonra sınıfa gelinir ve yapboz tamamlanır.

Değerlendirme: Tamamlanan yapboz parçaları karıştırılır. Çocuklardan okul görselini tekrar oluşturmaları beklenir.

İLKOKUL 1. SINIF UYUM PROGRAMI

KURALLARI ÖĞRENME ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

5. SENCE NE OLMALI?

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların sınıf ve okul kurallarını fark etmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: İki farklı renkte karton

Süreç: Öğretmen etkinlik öncesinde her çocuk için iki farklı renkte tercih kartları hazırlar. Bir renk doğru davranışı, diğer renk yanlış davranışı temsil eder. “Okulda ve sınıfta yerlere çöp atmamalıyız, arkadaşlarımızın eşyasını izinsiz kullanmalıyız, koridorda koşmalıyız, okula zamanında gelmeliyiz.” gibi doğru ve yanlış davranış örnekleri verir. Çocuklardan her bir davranış için ellerindeki kartonları kaldırarak tercihte bulunmalarını ister.

Değerlendirme: Etkinlikte çocuklara verilen davranışların doğru olup olmadığını ve tercihlerinin gerekçelerini söylemeleri istenir.

6. TAVŞANIN KURAL MASALI

40
dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların sınıf ve okul kurallarını fark etmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kural görselleri

Süreç: Öğretmen öğrenilmesini hedeflediği kurallara ait görselleri hazırlar. Çocuklara bir masal anlatacağını ancak masala kaldığı yerden sıra ile onların devam edeceğini ve birlikte bir masal oluşturacaklarını söyler. “Bir varmış bir yokmuş. Pamuk isminde bir tavşan varmış. Bu tavşan okulu çok sevmiş. Bir gün okula geldiğinde öğretmeni ile karşılaşmış ve “Günaydın öğretmenim.” demiş. “Öğretmeni ona ne demiş?” dediğinde sınıftan “Günaydın.” cevabının alınması sağlanır. Öğretmen masala devam eder. “Pamuk Tavşan bahçede yerde görmüş olduğu kâğıt parçasına yönelir.” Öğretmen çöp kutusu görselini bir çocuğa uzatır ve masala devam etmesini ister. Gerekli gördüğünde fark edilmesi istenen kurallar ile masalın şekillenmesine yardımcı olur.

Değerlendirme: Çocuklardan masalda öğrendikleri kuralların olduğu bir resim çizmeleri istenir. Çizdikleri resmi arkadaşlarına anlatmaları sağlanır.

İLKOKUL 1. SINIF UYUM PROGRAMI

OYUN ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

7. ÇANTAMDA NE VAR?

40 dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların sınıfta kullanacağı araç gereçleri ve işlevlerini tanıması amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kitap, defter, kalem, silgi, çanta, resim kâğıtları vb.

Süreç: Öğretmen bir okul çantası ile sınıfa girer ve çocuklardan çantanın içinde ne olduğunu tahmin etmelerini ister. Çocuklar kendilerine etkinlik öncesinde verilen boş kâğıtlara tahminlerini çizerler. Öğretmen çantadan bir silgi çıkarır ve işlevini anlatır. Kimlerin silgi çizdiği sorulur. Daha sonra öğretmen çantadan çıkaracağı kitap, defter, kalem gibi materyaller ile bu etkinliği devam ettirir.

Değerlendirme: Çocuklardan sınıfta hangi araç gereçlerin ne amaçla kullanıldığını ifade etmeleri istenir.

8. ARKADAŞIMI TANIYORUM

40 dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların birbirlerini tanıması amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kâğıt ve boya

Süreç: Çocuklardan ikişerli gruplar oluşturulur ve birbirlerinin portrelerini göz renklerine, saç renklerine ve yapısına (uzun, kısa, kıvrıkcık, düz vb.) dikkat ederek çizmeleri istenir. Öğretmen resimleri toplar, seçtiği bir resmi betimleyerek bu resmin kime ait olduğunu sorar. Öğretmen resimleri sıralara rastgele dağıtır, çocuklardan kendi resminin olduğu sıraya oturmasını ister. Toplanan resimlerden rastgele birini çocuklara göstererek "Resimdeki arkadaşınızın yanına zıplaya zıplaya, yavaş yavaş, döne döne vb. gidelim." yönergelerinden birini verir. Etkinlik bu şekilde devam ettirilir.

Değerlendirme: Öğretmen çizilen resimlerden iki tanesini alarak bunlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları çocukların açıklamasını ister.

ÇOCUĞUNUZDAN MEKTUP VAR!

Ne çabuk geçti bir hafta! Yarın Cumartesi ve ben çok üzgünüm; çünkü iki gün okulumdan, arkadaşlarımdan, öğretmenlerimden ayrı kalacağım.

Aslında biraz kaygılıydım pazartesi günü okula giderken. Ancak adımı söyleyerek kucaklayan öğretmenim ilk andan itibaren beni çok rahatlattı. Bazen endişelendiğim ya da korktuğum da oldu ama ailem, öğretmenim, müdürüm, çalışanlar, herkes beni destekledi.

Uyum süreci dedikleri beş gün boyunca okuluma hep merakla gittim. Sınıfımdaki hiçbir arkadaşımın adını bilmiyordum, öğrendim şimdi hepsinin adını. Hatta birisiyle yani en yakın arkadaşımınla aynı yerde oturuyormuşuz. Sanırım görüşeceğiz yarın.

Gülüyorum hala aklıma geldikçe... Öğretmenimin oynattığı oyunda ne kadar çok eğlendik. Bir de okulu tanırken... Ne çok çalışan ve bölüm varmış meğer benim okulumda. Çok büyümüş hissettim kendimi okulu gezerken.

Artık evim dışında kendimi güvende hissettiğim başka bir yer daha var. Ailem kadar sevdiğim öğretmenlerim, keyifle zaman geçirdiğim arkadaşları var. Sadece bu kadar değil elbette; öğrendiklerim ve öğreneceklerim var. Onlar da bir sonraki mektubumda...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA